

BÉKÉSCSABA VAGYONKEZELŐ ZRT. IGAZGATÓSÁGA
BÉKÉSCSABA, IRÁNYI U. 4-6.

Ikt.sz.: 37/2024.

Véleményező:

**Pénzügyi, Gazdasági és
Tulajdonosi Bizottság**

NYILVÁNOS ÜLÉS napirendje
**A döntéshozatal minősített
többséget igényel!**

Tárgy: ALAPÍTÓI DÖNTÉS
**Békéscsaba Energiaközösség
Nonprofit Kft. alapítása**

Előterjesztés

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének
2024. szeptember 19-én tartandó
nyilvános ülésére

Tisztelt Közgyűlés!

Előzmények

A Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat (továbbiakban: Önkormányzat) energetikai feladatok ellátására alapított társasága – a Békéscsaba Energia ESCO Kft. – 2022. áprilisában felkérést kapott a HORIZON-CL5-2022-D3-01 pályázati felhívás keretén belül egy 12 országra kiterjedő, 28 tagú nemzetközi partnerséggel benyújtott projektben részt venni, melynek célja az energiaközösségek megvalósítási körülményeinek vizsgálata és európai lehetőségeinek feltárása.

Az Athéni Műszaki Egyetem vezető partnersége mellett indult, 36 hónapos, „ENPOWER” kódnevű projekt címe: „Energiaérzékeny lakosság és adatvezérelt, energia-biztos közösségek egy fogyasztó központú energiarendszerben”. (A partnerek között megtalálható az ICLEI – Helyi Önkormányzatok a Fenntarthatóságért elnevezésű szervezet is, amely a több mint 2500 helyi és regionális önkormányzatot tömörít globálisan.)

A projekt finanszírozásban részesült és a Békéscsaba Energia ESCO Kft. megkezdte annak gyakorlati megvalósítását. A támogatott kezdeményezés több kísérleti beavatkozási körben növeli a helyi és rendszerszintű energiahatékonyságot amellyel, hogy a lokális energiabiztonság növelését tűzi ki célul, a fogyasztók bevonása és közösségi szintű aggregációja révén.

Energiaközösségek háttere

Az energiaközösségek jogszabály-környezetének feltárásában fontos tényező, hogy az energiaközösségek fogalmát alapvetően EU-s szintű jogszabályok vezették be, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019. június 5.-i 2019/944 sz. irányelvének (43) pontja alapján.

Az elosztott energiaforrásokkal kapcsolatos technológiáknak és a tudatos fogyasztói magatartás kialakításának köszönhetően a közösségi energia hatékony és költséghatékony eszközzé vált a polgárok energiaforrásokkal, szolgáltatásokkal és helyi részvétellel kapcsolatos igényeinek és várankozásainak kielégítése terén. A közösségi energia valamennyi fogyasztó számára inkluzív választási lehetőséget kínál ahhoz, hogy közvetlen érdeke fűződjön a villamos energia előállításához, felhasználásához vagy megosztásához.

A közösségi energiával kapcsolatos kezdeményezések – a hagyományos energia-ipari vállalatoktól eltérően – nem a profitot helyezik előtérbe, hanem elsősorban arra helyezik a hangsúlyt, hogy egy adott megújulóenergia-forrásból megfizethető energiát biztosítsanak tagjaik vagy érdekelt felek számára.

A fogyasztók közvetlen bevonásának köszönhetően a közösségi energetikai kezdeményezések jól mutatják, hogy képesek integrált módon elősegíteni új technológiák és fogyasztási minták – többek között intelligens elosztóhálózatok és keresletoldali válasz – elterjedését.

A közösségi energia a lakossági szintű energiahatékonyságot is előmozdíthatja, valamint a fogyasztás csökkentésével és az alacsonyabb szolgáltatási díjakkal segíthet leküzdeni az energiaszegénységet. A közösségi energia lehetővé teszi továbbá, hogy olyan lakossági felhasználói csoportok is részt vehessenek az villamosenergia-piacon, amelyek egyébként nem tudnának. A sikeresen végrehajtott ilyen kezdeményezések az energetikai szolgáltatásnyújtás pusztá előnyeín túlmutató gazdasági, társadalmi és környezeti előnyöket teremtettek a közösség számára.

Ezen irányelv célja, hogy a polgári energetikai kezdeményezések egyes kategóriáit uniós szinten „helyi energiaközösségekként” ismerje el annak érdekében, hogy keretet teremtsen a működésükhöz, méltányos bánásmódot és egyenlő versenyfeltételeket biztosítson számukra, továbbá pontosan meghatározott jogaik és kötelezettségeik legyenek. A lakossági fogyasztók számára pedig lehetővé kell tenni, hogy önkéntesen részt vegyenek a közösségi energetikai kezdeményezésben, illetve azt a helyi energiaközösség által üzemeltetett hálózathoz való hozzáférésük vagy fogyasztói jogaik elvesztése nélkül hagyhassák el. A helyi energiaközösség hálózatahoz tisztességes és tényleges költséget tükröző feltételek mellett kell hozzáférést biztosítani.

Az energiaközösségek fogalmát tehát az Európai Unió jogrendszere hívta életre, a hazai jogszabályi kereteket a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (továbbiakban: VET) és a VET egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm.rendelet (továbbiakban: VET Vhr.) szabályozza.

Energiaközösségek Magyarországon

Miközben a hazai villamosenergia szabályozási környezet is drasztikus változáson esett át, a lakosság számára már nem elérhető az éves nettó szaldó elszámolás. A közcélú hálózat időszakos túlterheltsége miatt több helyi transzformátor-körzetben a meglévő rendszerek sem tudnak időnként a közcélú hálózatra termelni a magas hálózati feszültség szint miatt.

A VET 66/B. § (1) bekezdése alapján az energiaközösség szövetkezet vagy nonprofit gazdasági társaság formában működő jogalany, amelynek elsődleges célja nem a pénzügyi haszonszerzés, hanem hogy a tagjai számára, vagy az energiaközösség létesítő okiratában megjelölt működési területen környezeti, gazdasági és szociális közösségi előnyöket biztosítson azáltal, hogy villamosenergia termelés, tárolás, fogyasztás, elosztói rugalmassági szolgáltatás nyújtása, villamosenergia-megosztás, aggregálás, a közúti közlekedésről szóló

törvény szerinti elektromobilitás szolgáltatás nyújtása és elektromos töltőberendezés üzemeltetése tevékenységek közül legalább az egyiket végzi.

A VET 66/B. § (1a) bekezdése alapján a megújulóenergia-közösségre az energiaközösségre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy a megújulóenergia-közösség olyan energiaközösség, amely megújuló energiaforrásból termel villamosenergiát, ilyen villamosenergiát fogyaszt, tárol, vagy értékesít. A megújulóenergia-közösség tényleges irányítását azon tag, vagy tagok látják el, amelyek felhasználási helyeinek csatlakozási pontjai a megújulóenergia-közösség tulajdonában álló villamosenergia-tároló és erőmű csatlakozási pontjaival ugyanazon nagy/középfeszültségű transzformátorállomási körzetben helyezkednek el.

A fentiek alapján az energiaközösségek témaköre törvényileg szabályozott, nonprofit jogi formához és szigorú működéshez, valamint engedélyezéshez kötött. Magyarországon a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (továbbiakban: MEKH) jelenleg hat energiaközösséget tart nyilván.

Energiaközösség társaság alapításának indokoltsága

Az újonnan létrehozandó társaság célja energiaközösségben történő együttműködés a partnerekkel, segíteni Békéscsabát az Európai Tanács által 2021-ben elfogadott és európai klímarendelemben megfogalmazott cél – klímasemleges város kialakítása - legkésőbb 2050-ig történő elérését, illetve elősegíteni az önkormányzati intézményrendszer energiafüggetlenségének megteremtését.

Az energiaközösségek fontossága, azok szükségessége az Önkormányzat munkacsoportjaiban, vezetői egyeztetéseken, bizottsági üléseken és az Önkormányzat Közgyűlésén is több esetben felmerült. Alapgondolatként fogalmazódott meg, hogy a Smart Grid rendszer I. ütemben létrejött energiatárolós naperőmű (továbbiakban: Smart Grid) által megtermelt villamosenergia-többlet felhasználható legyen az Önkormányzat intézményeiben. Ennek alapvető gátja, hogy jelenlegi struktúrában az esetleges többlet kizárólag a közcélú hálózat felé továbbítható és annak más fogyasztási helyen megvalósuló „visszafogyasztása” közbeszerzési eljárással meghatározott energiaáron történik, amit még a rendkívül magas rendszerhasználati díj is terhel.

Az alapítás indokoltságával összefüggésben további fontos tényező, hogy 2024. év hátralévő részében a szakterületi prognózisok alapján várható energiaközösség témájú pályázati felhívás megjelenése. A megjelenő nemzeti forrás kihasználása érdekében igazolható a társaság minél hamarabb történő megalapítása, hiszen arra is figyelemmel kell lenni, hogy a pályázat benyújtási és szakmai kritériumait felkészülten teljesíteni lehessen.

Kiemelni szükséges, hogy az „ENPOWER” projektben Békéscsaba esetében a görög, osztrák, ír és portugál pilot helyszíneken tapasztalt eredmények gyakorlati hasznosíthatósága kerül megvizsgálásra a külföldi modellek helyi adottságokhoz igazításával és a lakosság bevonási lehetőségének analizálásával. Ezen kívül a projekt egyik kimeneti indikátora egy energiaközösség társaság megalapítása is.

Az „ENPOWER” projektről szóló beszámoló meghallgatását követően az Önkormányzat Közgyűlésének Városüzemeltetési, Fejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsága (a továbbiakban: VFKB) 92/2024. (VI. 26.) határozata alapján a Békéscsaba Energia ESCO Kft. felkérést kapott, hogy készítse elő a békéscsabai energiaközösség nonprofit gazdasági társaság megalapítását jelen közgyűlésre.

A fentiekre tekintettel javaslom egy nonprofit gazdasági társaság megalapítását oly módon, hogy a társaság alapítója a Békéscsaba Energia ESCO Kft. legyen.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:5. §-a szerint jogi személy alapításakor dönteni szükséges a társaság nevééről, székhelyéről, főtevékenységéről, vagyoni hozzájárulás mértékéről és a rendelkezésre bocsátásának módjáról és idejéről, valamint az első vezető tisztségviselőkről.

Az új társaság elnevezése: **Békéscsaba Energiaközösség Nonprofit Kft.**

Székhelye: 5600 Békéscsaba, Szent István tér 7.

Főtevékenysége: 7490'08 M.n.s. egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység

Jegyzett tőkéje: 3.000.000 Ft, melyet az alapító biztosít

Ügyvezetője: az alapító társaság ügyvezetője határozatlan időre, megbízási jogviszonyban, díjazás nélkül. A megbízátság kezdő időpontja az alapító okirat aláírásának napjával egyezzen meg.

Felügyelőbizottság: A köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 4. § (1) bekezdése alapján a köztulajdonban álló gazdasági társaságoknál felügyelőbizottság létrehozása kötelező. A Ptk. 3:121. §-a alapján javaslom, hogy a Társaság felügyelőbizottságának három tagja határozatlan időtartamra kerüljön megválasztásra és takarékosági okokból egyezzen meg az alapító felügyelőbizottsági tagjainak személyével.

A Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt. Igazgatósága a társaság felügyelőbizottsági tagjaira és javadalmazásukra az alábbi javaslatot teszi:

- Csányi Illés (lakcíme: 5600 Békéscsaba, Bogár u. 4.), díjazás nélkül
- Opauszki Zoltán (lakcíme: 5600 Békéscsaba, Viola u. 2.), díjazás nélkül
- Uhljár Erik Róbert (lakcíme: 5624 Doboz, Kiss Ernő u. 1.), díjazás nélkül

A fentiekre tekintettel Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt. Igazgatósága javasolja egy gazdasági társaság megalapítását oly módon, hogy a Társaság alapítója a Békéscsaba Energia ESCO Kft. legyen.

A Pénzügyi, Gazdasági és Tulajdonosi Bizottság, valamint a Felügyelőbizottság határozata a közgyűlésen kerül ismertetésre.

A döntés végrehajtásában közreműködő felelős hivatali egység: Stratégiai-Fejlesztési Osztály.

Kérjük a tisztelt Közgyűlést, hogy szíveskedjen döntését a határozati javaslat alapján meghozni.

HATÁROZATI JAVASLAT

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése jóváhagyja, hogy a Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt. kizárólagos tulajdonában álló Békéscsaba Energia ESCO Kft. megalapítsa a Békéscsaba Energiaközösség Nonprofit Kft-t az alábbiak szerint:

- a társaság elnevezése: Békéscsaba Energiaközösség Nonprofit Kft.
- a társaság székhelye: 5600 Békéscsaba, Szent István tér 7.
- a társaság főtevékenysége: „7490'08 M.n.s. egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység”
- a társaság működése megkezdésének időpontja: 2024. október 1.
- a társaság törzstőkéje: 3 000 000 Ft pénzbetét
- energiaközösség besorolása: „megújuló energiaközösség”

- a társaság ügyvezetője: Kovács Gyula megbízási jogviszony keretében, határozatlan időtartamra, díjazás nélkül
- a társaság felügyelőbizottsági tagjai és javadalmazásuk:
 - Csányi Illés (lakcíme: 5600 Békéscsaba, Bogár u. 4.), díjazás nélkül
 - Opauszki Zoltán (lakcíme: 5600 Békéscsaba, Viola u. 2.), díjazás nélkül
 - Uhljár Erik Róbert (lakcíme: 5624 Doboz, Kiss Ernő u. 1.), díjazás nélkül

Felelős: Szarvas Péter polgármester
Dénes Lajos, a Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt. igazgatóság elnöke
Kovács Gyula, a Békéscsaba Energia ESCO Kft. ügyvezetője

Határidő: 2024. december 31.

Békéscsaba, 2024. szeptember 12.

Dénes Lajos
az igazgatóság elnöke

Ellenjegyzés: jogi:
.....
pénzügyi:
.....

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése

Ikt.sz.: 14/2024.

Tárgy: Békéscsaba Energiaközösség Nonprofit Kft. alapítása

Tisztelt Közgyűlés!

A Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt. Felügyelőbizottsága megtárgyalta a Békéscsaba Energiaközösség Nonprofit Kft. megalapításával kapcsolatos előterjesztést és 5 egyhangú igen szavazattal javasolja, hogy a Közgyűlés járuljon hozzá a társaság megalapításához az alábbiak szerint:

- a társaság elnevezése: Békéscsaba Energiaközösség Nonprofit Kft.
- a társaság székhelye: 5600 Békéscsaba, Szent István tér 7.
- a társaság főtevékenysége: „7490’08 M.n.s. egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység”
- a társaság működése megkezdésének időpontja: 2024. október 1.
- a társaság törzstőkéje: 3 000 000 Ft pénzbetét
- energiaközösség besorolása: „megújuló energiaközösség”
- a társaság ügyvezetője: Kovács Gyula megbízási jogviszony keretében, határozatlan időtartamra, díjazás nélkül
- a társaság felügyelőbizottsági tagjai és javadalmazásuk:
 - Csányi Illés (lakcíme: 5600 Békéscsaba, Bogár u. 4.), díjazás nélkül
 - Opauszki Zoltán (lakcíme: 5600 Békéscsaba, Viola u. 2.), díjazás nélkül
 - Uhljár Erik Róbert (lakcíme: 5624 Doboz, Kiss Ernő u. 1.), díjazás nélkül

Békéscsaba, 2024. szeptember 16.

A FEB nevében:

Paláncz György
a Felügyelőbizottság elnöke